

Boszorkányos lelemények – 18. századi tanúvallomások kéziratainak nyelvtörténeti elemzése

Az előadás során olyan boszorkányperes kéziratokat mutatok be, amelyek szövege – amennyire tudható – eddig még nem jelent meg forrásközlésként. Az elsődleges cél tehát köztudatba hozni a meglelt levéltári forrásokat a betűhű átirat elkészítésével és elemzésével. Ezt az indokolja, hogy a változatosság inherensen jellemző a tanúvallomások szövegtípusára – részben a kéziratok létrejöttének körülményeiből adódóan, részben pedig a boszorkányvád jellegéből következő változatosság mentén (szempont többek között a kérdésfelvetés módja, illetőleg hogy mennyire sokféle és változatos történetmondás jelenik meg) – a nyelvhasználatot is beleértve. Jelen elemzés két aspektusból tárgyalja az anyagot: a diszkurzív és az írásbeli–lejegyzői kontextus felől. Egyrészt a pragmatikai markerek csoportját vizsgálom, elsősorban az evidencialitás és a beszélői attitűdök megjelenését – összefüggésben a boszorkányvád aktuális reprezentációjával. A tanúvallomások a bizonyítékgyűjtés dokumentumai, így releváns feltárni, milyen tapasztalatok, hiedelmek mellett milyen módon köteleződnek el a tanúk az egyes forrásokban. Másrészt előtérbe kerül az írásbeli–lejegyzői kontextus, a tanúvallomás kézírata mint nyelvemlék, különös tekintettel a hangjelölésre, a feltárható területi és/vagy szociolektális, vagy épp a korszakra jellemző fonológiai, morfofonológiai sajátosságokra, variációkra.